

دیدگاه

پس لرزه‌های انتخابات مصر

فرید زکریا

مترجم: مرجان پیشایانی

■ آنچه بیش از هر چیز در صحنه تحولات مصر به چشم می‌آید پافشاری بسیار بر گوناگونی احزاب سیاسی، خواسته‌های آنان و راهی است که در آینده خواهند رفت. اما از یاد نبریم که ملمع اصلی سر راه دموکراسی در مصر همچنان اداره‌کنندگان این کشورند یعنی دیکتاتورهای نظامی. ارتش هنوز قدرت دارد و هنوز قبایل توجهی از اقتصاد مصر در دست نظامیان است. درایی واقعی ارتش را کسی نداند اما می‌گویند ۱۰ تا حتی ۳۰ درصد اقتصاد این کشور در اختیار ارتش است. موضوع اینجاست که اگر ارتش نخواهد قدرت را واگذار کند اینکه چه کسی انتخابات را ببرد آنگاه‌ها هم مهم نخواهد بود. روشی که از سوی شورایی‌عالی نیروهای نظامی مصر برای کنترل رسانه‌ها اعمال می‌شود- به عنوان مثال مجازات نویسندگانی که درباره وضع موجود افشاکاری می‌کنند- علامتی نگران‌کننده است. و نشان می‌دهد آنچه در مصر بسیار اهمیت دارد نه فقط انجام انتخابات بلکه برخورداری از بخش‌های دیگر دموکراسی است: یعنی آزادی سخن گفتن، آزادی اظهارنظر و آزادی اجتماعات. از یاد نبریم که اینها جوهر درونی دموکراسی هستند.مهم‌ترین بخش ساخت بنای دموکراسی در مصر انجام انتخابات نیست بلکه نوشتن قانون اساسی است یا رویکردی مطمئن به حقوق زنان، حقوق اقلیت‌ها، آزادی بیان و آزادی اجتماعات. در حال حاضر احزاب اسلامگرا نفوذ زیادی بر توده‌های مردم دارند. آنان در چند دهه گذشته به حساب نمی‌آمدند چون مصر یک دیکتاتوری نظامی بود که در آن به احساسات مردم توجهی نمی‌شد. اما به باور من این بنیادگرایی در طی زمان تعدیل خواهد شد چنانکه در سایر کشورهای مسلمان که در راه دموکراسی قدم برمی‌دارند تعدیل شده زیرا پس از مدتی مردم به این فکر می‌افتند که دولتی درست می‌خواهند، شغل و رفاه اقتصادی می‌خواهند و شاید جریانات بنیادگرا نتوانند آنها را برایشان تأمین کنند.دیگر مردم نمی‌خواهند سخنرانی‌های طولانی درباره مسایل انتزاعی بشنوند، آنچه می‌خواهند اداره درست کشور است. مصر همواره روح و قلب جهان عرب بوده و دموکراسی در مصر- البته اگر بتواند راه خود را پیدا کند- لزوماً به جهان عرب خواهد انداخت. هر آنچه نشانی از فرهنگ در جهان عرب دارد از ترانه و موسیقی و نمایش‌های تلویزیونی گرفته تا در بسیاری موارد در زبان عربی سرچشمه‌اش در مصر است. آنچه‌آنکه دو تفکر غالب سیاسی جهان عرب در مصر به وجود آمده و بالینند، یکی ناسیونالیسم عرب یا همان بان عربیسم؛ عقیدهای که پایه‌گذار ایجاد اتحاد سیاسی در بین کشورهای عربی بود و دیگر جریانات بنیادگرایی اسلامی یا همان پدیده‌ای که امروز به نام اسلام سیاسی خوانده‌می‌شود. «خوان‌المسلمین» و عقاید «سیدقطب» در واقع باورهایی از آن مصری‌ها بودند که بعدها در جهان عرب و پس از آن در جهان اسلام ریشه دواندند. به این ترتیب اگر میوه بعدی پهلر عرب در مصر به عرصه آمدن یک نظام دموکراتیک اسلامی باشد، لرزای به جان کشورهای منطقه می‌افتد.

شرق: «لیلا زانا» نماینده «دیار بکر» در پارلمان ترکیه به ۱۰ سال زندان محکوم شده است، با این وجود او باید چندسالی را صبر کند تا راهی زندان شود. زانا در حال حاضر مصونیت قضایی دارد و پس از اتمام دوره نمایندگی باید خود را به زندان معرفی کند. روزنامه تودیززمان، که نزدیک به دولت است در این‌باره می‌نویسد: «لیلا زانا به جرم سخنرانی و تبلیغ به نفع گروه «پ.ک.ک» به ۱۰ سال زندان محکوم شد. در این میان تنها چهارسال از حکم او به سخنرانی‌هایی باز می‌گردد که به نفع این گروه انجام داده است.» بیشتر این سخنرانی‌های لیلا زانا به سال‌های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ مربوط است. در بخشی از اتهامات او آمده است که زانا با سخنرانی‌های خود باعث تهییج جدایی‌طلبان شده است. این حکم از سوی شعبه ۵ دادگاه جنایی دیار بکر صادر شده است. هنوز این نماینده حزب صلح و دموکراسی درخصوص حکم خود اظهارنظر نکرده است. این در حالی است که حکم صادره شده جدید در پی محاکمه مجدد با همان اتهامات سابق صورت گرفته است. او پیش از این در سالل ۲۰۰۸ به همین جرم به زندان محکوم شده بود که در دادگاه تجدیدنظر تبرئه شده بود. حالا دوباره همان پرونده قدیمی او به جریان افتاده و براساس سلسله سخنرانی‌های صورت داده به زندان محکوم شده است. زانا مسئله به ستایش از عبدالله اوجالان، رهبر پ.ک.ک شده که در حال حاضر در زندان انفرادی به‌سر می‌برد، از سوی دیگر در بخشی

اولاند در افغانستان

اولاند به کرای قول داد باوجود خروج نیروهای فرانسوی تا پایان سال جاری میلادی، فرانسه کمک‌های خود به افغانستان در بخش‌های توسعه، آموزش و اقتصاد را ادامه می‌دهد.

دومین روز انتخابات ریاست‌جمهوری مصر

شبانگاه پنجشنبه به پایان رسید و با به پایان رسیدن دو روز رای‌گیری برای تعیین رئیس‌جمهوری جدید مصر، شمارش آرا در برخی از شعبه‌های اخذ رای در این کشور آغاز شد. در نخستین انتخابات آزاد مصر، دوازده نامزد برای رسیدن به بالاترین مقام اجرایی این کشور با یکدیگر رقابت کردند و حوزه‌های رای‌گیری در نقاط مختلف مصر در ساعت ۹ شب پنجشنبه به وقت محلی تعطیل شد. پنجشنبه اختلاف‌هایی هم میان نامزدها در گرفت، اما در کل رای‌گیری با آرامش برقرار شد. تعدادی از نامزدها هم یکدیگر را به تخطی از قوانین انتخاباتی متهم کردند. موسی و شفیق ادعا کردند شایعاتی درباره خروج آنها از رقابت‌ها مطرح شده است. از سوی دیگر شفیق، فتوح و مرسى، همگی متهم شده‌اند قانونی که از نامزدها می‌خواهد در روزهای رای‌گیری سکوت کنند را زیر پا گذاشته‌اند. در این

جهان

تاوان سخنرانی در پارلمان

■ «لیلا زانا» نماینده پارلمان ترکیه به ۱۰سال زندان محکوم شد

از حکم دادگاه حق رای‌دادن در مجلس از او سلب شده است. او همچنین حق حضور در دفتر سیاسی خود را ندارد. به گفته کارشناسان این حکم در واقع به‌طور غیررسمی او را از نمایندگی و فعالیت سیاسی محروم کرده است. «ابراهیم گوجلو»، نویسنده و فعال ترک با انتقاد از رویه حاکم در این دادگاه می‌گوید: «رای دادگاه اجری به دیوار بی‌اعتمادی کشیده شده بین ترک‌ها و کردها اضافه می‌کند.» او می‌افزاید: «حتی شایع شده بود که قضات دادگاه به دلیل سخنرانی‌های صورت داده در دیار بکر، پارلمان اروپا به دنبال این بودند که لیلا زانا را به ۵۵سال زندان محکوم کنند.» برای بسیاری از کردها زانا به عنوان قهرمان به حساب می‌آید. با این وجود مخالفان زانا می‌گویند که او عملاً کردها را به سلاح به دست گرفتن تشویق کرده است. زانا در جایی گفته بود که بهترین وسیله برای تأمین امنیت کردها سلاح است. این نماینده کردنبار پیش از این در دهه ۹۰ به ۱۰سال زندان محکوم شده بود که در سال ۲۰۰۴ عفو و از زندان آزاد شد. لیلا زانا که به عنوان فعال زنان نیز شناخته می‌شود در سال ۲۰۱۱ از سوی مردم دیار بکر به عنوان نماینده این شهر راهی مجلس می‌شود.انتخاباتی که بدون حرف و حدیث نبود و نمایندگان این شهر به جرم زندانی‌شدن یکی دیگر از نمایندگان کرد از حضور در پارلمان سر باز زده بودند. نمایندگان کرد یک ماه پس از آغاز رسمی دادگاه و با رایزنی‌های فراوان در پارلمان این کشور حضور

حمله سایبری به القاعده

هیلاری کلینتون گفت کارشناسان آمریکایی شبکه آنلاین القاعده در مین را هک کرده و محتوای نوشته‌های آن را کاملاً تغییر داده‌اند. القاعده بعد از این عملیات - از حامیان خود خواسته‌مطالبی را که در اینترنت می‌خوانند باور نکنند.

شمارش ۲۰میلیون رای از مجموع آرای انتخابات مصر مشخص کرد

رقابت شانه به شانه اسلامگرایان و سکولارها

چه قدرتی خواهد داشت، یا اینکه بر سر پارلمان و قانون اساسی چه خواهد آمد. هارمن افزود: به عنوان کسی که ناظر انتخابات دیگری، مانند تونس هم بودم، روند انتخابات را در پنج روزی که در مصر بوده است، تحسین‌برانگیز می‌دانم.

حدود ۵۰میلیون مصری واجد شرایط بودند که در اولین رای‌گیری پس از برکناری حسنی مبارک شرکت کنند. در صورتی که هیچ یک از این نامزدها ۵۰ درصد آرا را به دست نیاورد، دو نامزد برتر

تعدادی از نامزدها هم یکدیگر را به تخطی از قوانین انتخاباتی متهم کردند. موسی و شفیق ادعا کردند شایعاتی درباره خروج آنها از رقابت‌ها مطرح شده است. از سوی دیگر شفیق، فتوح و مرسى، همگی متهم شده‌اند قانونی که از نامزدها می‌خواهد در روزهای رای‌گیری سکوت کنند را زیر پا گذاشته‌اند

مبارک شرکت کنند. در صورتی که هیچ یک از این نامزدها ۵۰ درصد آرا را به دست نیاورد، دو نامزد برتر

پیدا کردند. عبدالله گل، رئیس‌جمهوری این کشور و چیچک، رییس مجلس این کشور با برگزاری جلسات متعددی که با نمایندگان کرد داشتند آنها را مجاب به حضور در پارلمان کردند.

گفتنی است زانا نخستین زن کرد است که در سال ۱۹۹۱ به نمایندگی مجلس ترکیه برگزیده شد. او در آن زمان هنگام ادای سوگند، سریندی به رنگ‌های زرد، سبز و سرخ به سر بسته بود که نشان پ.ک.ک است و با قرالت پیامی به زبان کردی، ممنوعیت تکلم به زبان کردی را زیر پا گذاشت. او طی سال‌های ۱۹۹۴ تا ۲۰۰۴ به اتهام ارتباط با پ.ک.ک در زندان بود. خانم زانا در سال ۲۰۱۱ به همراه ۳۵ کاندیدای مورد حمایت کردها وارد مجلس ترکیه شد. لیلا زانا دو بار نامزد دریافت جایزه صلح نوبل شده و در سال ۱۹۹۵ جایزه حقوق بشری آندره ساخارف را دریافت کرد.

به افشاکاری ادامه می‌دهم

در رای‌گیری در ماه آینده با یکدیگر رقابت خواهند کرد. نتایج کلی قرار است روز سه‌شنبه اعلام شود، اما خبرنگاران می‌گویند ممکن است این کار زودتر از موعد انجام گیرد.

روز پنجشنبه حضور مردم مصر در مراکز اخذ رای در شهرهای مختلف متفاوت بود. مقام‌های مصر این روز را تعطیل رسمی اعلام کردند. در قاهره، خارج از مراکز، صف‌های طولانی دیده می‌شد. اما در شهرهای دیگر، مانند اسکندریه و سوئز، گزارش‌ها حاکی از حضور کمتر مردم بود. با این حال تا زمانی که قانون اساسی جدیدی در این کشور به تصویب نرسد، مشخص نیست دقیقاً رئیس‌جمهوری تا چه میزان قدرت داشته باشد. همین، باعث نگرانی‌هایی درباره میزان تأثیرگذاری ارتش در امور آینده این کشور شده است. در صورت کشیده‌شدن رقابت‌ها به دور دوم، انتخابات آتی مصر در روزهای ۲۶ و ۲۷ خردادماه برگزار خواهد شد.

رد صلاحیت شورای امنیت

شرق: «سازمان عفو بین‌الملل» در گزارشی، «شورای امنیت» سازمان ملل را به عدم صلاحیت برای رهبری جهان در جریان قیام‌های ضد استبدادی متهم کرده و خواستار تغییر در ساختار این نهاد شده است. به گزارش بی‌بی‌سی، عفو بین‌الملل تحت عنوان «گزارش ۲۰۱۲: کسب و کار استبداد و بی‌عدالتی مطابق معمول نیست» به تحولات سیاسی جهان طی ۱۲ماه گذشته پرداخته و با یادآوری مواضع شورای امنیت در قبال جنبش‌های ضد استبدادی در شمای از کشورها، گفته است که نفع‌طلبی قدرت‌های بزرگ مانع از کارایی این شورا شده است. در این گزارش آمده است که شهامت شرکت‌کنندگان در حرکت‌های اعتراضی طی ۱۲ماه گذشته با ناتوانی شورای امنیت در رهبری تحولات جهانی مواجه شد و این نهاد خود را به شکل تشکیلاتی «فرسوده، بی‌ربط‌با واقعیت و به گونه‌ای فراینده بی‌صلاحیت برای ایفای نقشی که به آن واگذار شده» در معرض دید جهانیان قرار داد. عفو بین‌الملل می‌گوید «در سال گذشته، رهبری شکست خورده، ابعادی جهانی یافت و سیاستمداران با بی‌تفاوت یا بی‌اعتراض مردم برخورد کردند.» این سازمان مدافع حقوق بشر، در اشارهای تلویحی به عملکرد قدرت‌های بزرگ عضو شورای امنیت

عکس: AP

دور و نزدیک

استرداد جنایتکار جنگی

■ روتترز: اداره مهاجرت آمریکا، دیجان رادوی کوویچ، رئیس پلیس سابق صرب‌های بوسنی را به بوسنی هرزگوین تحویل داد. دادستان این رئیس پلیس سابق را متهم می‌کنند که در جریان جنگ بوسنی همراه با نیروهای تحت فرامش حدود ۲۰۰ مرد مسلمان بوسنیایی را در منطقه جاشده کونیوچ،پولیه محاصره کرده و سپس آنها را به‌طور دسته‌جمعی اعدام کرده‌اند.

زندان، عاقبت قاچاقچی‌های اورانیوم

■ روتترز: دادگاهی در جمهوری مولداوی سه نفر را به جرم قاچاق اورانیوم-۲۳۵ محکوم کرد. از این نوع اورانیوم می‌توان برای ساخت بمب اتمی استفاده کرد. این افراد هنگامی که قصد داشتند یک کیلوگرم اورانیوم را به مبلغ ۳۸میلیون دلار بفروشند توسط مأموران بازداشت شدند. یک زن ۳۸ساله روسی به سه سال زندان و یک مرد به پنج سال زندان و فرد سوم به ۱۲۰۰ دلار جریمه محکوم شد.

زد و خورد در پارلمان اوکراین

■ یورونیوز: بحث نمایندگان پارلمان اوکراین، بر سر پیش‌نویس قانون استفاده از زبان روسی در این کشور به درگیری فیزیکی بین نمایندگان منجر شد.دست‌کم یکی از اعضای پارلمان که متعلق به حزب مخالف دولت است و در جریان درگیری مجروح شد، به بیمارستان منتقل شده است. براساس پیش‌نویس این قانون استفاده از زبان روسی در دادگاه‌ها و بیمارستان‌ها، در مناطقی که اقلیت بزرگی از روس زبان‌ها ساکن هستند قانونی می‌شود.

نقض دو جانبه حقوق بشر در سوریه

■ روتترز: هیات مستقل تحقیق که از سوی سازمان ملل مأمور بررسی اوضاع در سوریه شده بود اعلام کرد نیروهای امنیتی حکومت و شورشیان مسلح، هر دو، حقوق بشر را در این کشور نقض کرده‌اند. این کمیسیون در گزارش خود اعلام کرده است بیشترین جنایت‌هایی که از ماه مارس ثبت شده، از جمله گلوله‌باران، اعدام و شکنجه کودکان، توسط نیروهای امنیتی و نظامی حکومت سوریه انجام گرفته‌است. این گزارش در عین حال می‌افزاید که شورشیان مسلح نیز در مواردی به اعدام یا شکنجه سربازان بازداشتی پرداخته‌اند.

آزادی مخالفان بوتین

■ یورونیوز: الکسی ناوالی و سرگنی اودالتسف، دو نفر از رهبران مخالفان دولت روسیه، پنجشنبه پس از تحمل ۱۵ روز زندان، آزاد شدند. این درحالی است که دومای روسیه درصدد تصویب لایحه‌ای است که جریمه شرکت‌کنندگان در تظاهرات بدون مجوز را ۲۰۰ برابر افزایش می‌دهد. ناوالی و اودالتسف در راهپیمایی‌ای که در اعتراض به سومین دوره ریاست‌جمهوری ولادیمیر پوتین برگزار کردند، دستگیر شدند.

بر خورد با معترضان «یوروویژن»

■ یورونیوز: در آستانه برگزاری دور پایانی رقابت‌های آوازخوانی «یوروویژن» در جمهوری آذربایجان پلیس روز پنجشنبه در باکو، ۳۵ فعال دموکراسی‌خواه و معترض به دولت را دستگیر کرد. آنها در برابر ساختمان تلویزیون دولتی جمهوری آذربایجان تجمع کرده بودند. در همین وضع «سازمان عفو بین‌الملل» در گزارش سال‌جاری میلادی خوداز «نقض حقوق‌بشر در جمهوری آذربایجان» ابراز نگرانی کرده است. فعالان حقوق‌بشر جمهوری آذربایجان می‌گویند که برای ساخت صحن برگزاری مسابقه یوروویژن خانه بعضی شهروندان تخریب شده و عده‌ای مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند.

کاهش کمک‌ها به پاکستان

■ ایسنا: سنای آمریکا در ازای محکومیت ۳۳ساله پزشکی که به سازمان سیا در ردگیری رهبر سابق القاعده کمک کرد، ۳۳میلیون دلار از کمک‌های مالی واشنگتن به اسلام‌آباد را کاهش داد. دکتر شکیل افریدی با کمک سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) برنامه واکنش‌ناسیون قلبی را در منطقه ایبیت‌آباد پاکستان اجرا کرد. مقام‌های غربی اعلام کردند که محکوم کردن این پزشک توسط دولت پاکستان نشان می‌دهد تلمای ادعاهای پاکستان مبنی بر اینکه از مخفیگاه بی‌لادن اطلاعی ندارد، قریب است.

در این روز

۲۶ می ۱۹۷۰

نخستین پرواز تابوت پرنده

■ توپولف تی-۱۰۴ برای نخستین بار به قصد سفر تجاری به پرواز درآمد. توپولف که یک شرکت روسی است در سال ۱۹۲۲ توسط آندره توپولف بنیان گذاشته شد و در صنایع دفاعی و هوافضا فعالیت دارد. این هواپیما به دلیل مسایل سیاسی و رقابت با کنکورددون طی کامل مراحل آزمایش، عرضه شد و ایرندهای فراوانی داشت. نخستین سانحه هوایی آن هنگام نمایش اولیه در نمایشگاه پاریس اتفاق افتاد که طی آن تمامی شش سرنشین هواپیما به همراه هشت نفر از افراد روی زمین کشته شدند. این هواپیما به طور زمان‌بندی شده تنها در سال‌های ۱۹۷۷ و ۱۹۷۸ در مسیر مسکو - آلماتی به انتقال مسافر پرداخت. دومین هواپیما نیز در سال ۱۹۷۸ زمانی که در حال انجام آزمایش قبل از تحویل بود، سقوط کرد و تمام کاردندان آن کشته شدند. آخرین مورد سقوط هواپیما توپولف به سقوط این مدل هواپیما در ماه گذشته در اندونزی بازمی‌گردد که تمامی سرنشینان آن کشته شدند.